

Jornades formatives a les institucions europees a Brussel·les organitzades pel Consell Català del Moviment Europeu, dies 8 i 9 de juny de 2006

SERGI BARRERA PEREA

D'acord amb la política de la Comissió Europea engegada l'any passat amb l'anomenat *Pla D de democràcia, diàleg i debat*, les institucions comunitàries a Brussel·les animen a tots aquells que vulguin acostar-se per veure què s'hi cou. L'objectiu és clar: acabar o, més modestament, minvar la percepció generalitzada de que Brussel·les i les decisions que allà es prenen són molt llunyanes al ciutadà. L'eurodiputat per ICV, Raül Romeva, va assegurar que aquí és molt difícil fer notícia de la Unió Europea (UE) si no surt l'etiqueta "Catalunya". En aquest sentit va reclamar: "Cal que els mitjans de comunicació catalans segueixin la feina dels diputats catalans".

Justament Raül Romeva, acompanyat dels també eurodiputats Maria Badia i Raimon Obiols (PSC), Ignaci Guardans (CiU) i Bernat Joan (ERC) van inaugurar les jornades formatives a les institucions comunitàries a Brussel·les organitzades pel Consell Català del Moviment Europeu els dies 8 i 9 de juny, per una comitiva formada per una vintena de membres procedents de l'administració pública, d'associacions, dels mitjans de comunicació, així com també de la societat civil. Iniciatives com aquesta del Consell Català del Moviment Europeu són, segons va destacar en una altra xerrada Mireia Solé, adjunta a la Delegada del govern de la Generalitat a Brussel·les, "molt positives per tal d'apropar la UE a la ciutadania".

Les jornades van comptar amb visites al Parlament Europeu, a la Comissió Europea, al Comitè de les Regions i també a l'oficina de la Diputació de Barcelona a Brussel·les i del Patronat Català Pro Europa, que és la Delegació de la Generalitat a la capital europea.

El present document que el lector té entre les seves mans és un recull de les principals aportacions que es van fer al llarg d'aquests dos dies a Brussel·les.

PRIMERA JORNADA

Les institucions comunitàries són un destí turístic a Brussel·les. Així ho constatava el mig centenar de persones (altres grups com el nostre, estudiants, turistes, etc.) que hi havia a les portes del Parlament Europeu, quan tan sols passaven uns minuts de les nou. L'edifici que des de 1979 representa mitjançant eleccions per sufragi universal a la ciutadania europea dels Estats membres és tot un prodigi arquitectònic mastodòntic i modern, propi de les superproduccions fílmiques de Hollywood de ciència ficció. Un cop dins un no sap ben bé on es troba: hi ha molt moviment. Noies uniformades s'esforcen per guiar als diferents grups i perquè ningú s'esgarriï. Diferents idiomes es dissolen a l'ambient sense donar pràcticament temps a identificar-los. Hi ha tanta gent i tan heterogènia que un sols pot diferenciar als visitants dels que no ho són per la destresa amb què es mouen per l'edifici. Els passadissos que porten a innumerables sales són autèntics sacs de nervis. Travessant el Parlament, al ben mig centre, la medul·lar de l'edifici és el focus de les càmeres: una escultura metàl·lica i de forma indescriptible creix al pati de llums.

Feta la foto de rigor amb les banderes dels vint-i-cinc Estats membres que hi ha a la recepció de l'edifici vam ser guiats a la sala que se'ns havia reservat: PHS OC41. Una espurna de ciència ficció no me la negaran.

“El funcionament del Parlament Europeu i les activitats de la Unió Europea”

Ton Oronitg, director general d'informació del Parlament Europeu

Parlament Europeu, 60 Rue Wiertz

Sala PHS OC41

A tres bandes: Brussel·les, Estrasburg i Luxemburg

L'escalfament preparatiu per les dues jornades intensives d'Unió Europea va córrer de la mà de Ton Oronitg, director general d'informació del Parlament Europeu, qui va fer una xerrada general i breu sobre el funcionament de la institució. Seguidament, va respondre la bateria de preguntes que li va llençar la comitiva sobre diverses qüestions. Els tres temes prioritzats pels assistents van ser el Parlament Europeu a Estrasburg, el calendari i el sou dels eurodiputats, així com la traducció i el paper dels idiomes a les institucions europees.

El Parlament Europeu a Estrasburg és un focus de crítiques ja que suposa una despesa anual de 7 milions d'euros. El propi Ton Oronitg qüestiona també aquest desemborsament, però, tal i com va subratllar, hi ha 12 períodes de quatre dies per a sessions plenàries a l'any que, d'acord amb el Tractat, s'han de celebrar allà. I és que,

tot i que sigui Brussel·les on tenen lloc la majoria de comissions parlamentàries, Estrasburg és la seu oficial del Parlament Europeu. Aquesta és la contrapartida que va demanar l'ex president francès François Maurice Adrien Marie Mitterrand quan al 1991 va pactar amb el llavors president espanyol, Felipe González, els Fons de Cohesió per l'Estat espanyol. Val a dir, però, que aquesta despesa d'Estrasburg està inclosa dins el 5% que suposa l'administració de la UE als pressupostos financers.

A l'assenyalat percentatge s'inclou, entre d'altres, el sou dels eurodiputats. Aquests es componen de dues parts: el salari en sí per una banda, i els viatges, secretaria i dietes per una altra. El salari es correspon amb el que té un diputat al seu propi país d'origen, la qual cosa significa en el cas espanyol 3.500€ bruts mensuals. Pel que fa al segon component del sou s'ha de justificar mitjançant factures.

La distribució mensual de les jornades dels diputats al Parlament s'efectua segons el següent quadre:

Quadre 1. Distribució mensual de les jornades dels eurodiputats.

Dies	Dedicació	Lloc
4	Sessions plenàries	Estrasburg
14	Reunions de comissions parlamentàries i delegacions interparlamentàries	Brussel·les
7	Reunions dels grups polítics	Brussel·les

D'acord amb el calendari anual, però, a les jornades a Estrasburg cal afegir-ne sis períodes suplementaris de dos dies per sessions plenàries a Brussel·les. Tanmateix, hi ha quatre setmanes anuals dedicades exclusivament al treball i a la presència del diputat a la seva circumscripció en les que es coneixen com a “setmanes grogues”. Segons va explicar Ton Ornitg, l'horari en què es desenvolupen aquesta sèrie de comissions van “des de dilluns per la tarda com a molt aviat fins a dijous per la tarda com a molt tard”.

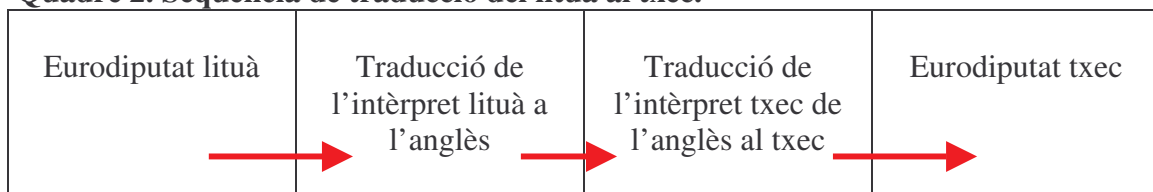
El Parlament Europeu compta amb un planter d'uns 4.500 funcionaris –eventuals a banda–, d'entre els quals al voltant dels 1.700 es dediquen a temes lingüístics. La majoria dels intèrprets es troben a la Secretaria General del Parlament Europeu, que té la seva seu a Luxemburg i és on es fa la traducció dels textos. El rol dels traductors a la UE és totalment primordial ja que, per exemple, a la votació d'un text cada polític ha de tenir-ho en la seva llengua oficial, sinó pot exigir paralitzar la votació.

Actualment la UE té vint llengües oficials (alemany, anglès, danès, eslovac, eslovè, espanyol, estonià, finès, francès, grec, hongarès, italià, letó, lituà, maltès, neerlandès, polonès, portuguès, suec i txec), tot i que ja treballa també amb les llengües oficials dels dos pròxims països a adherir-s'hi al 2007 o al 2008: Romania i Bulgària. Tant és així que a la sala de ple del Parlament ja hi són també les banderes d'aquests països junt amb les dels actuals vint-i-cinc Estats membres, tot i que lleugerament separades de les d'aquests perquè de moment Bulgària i Romania tenen veu sense vot. Ara bé, si finalment s'incorporen a la UE Romania i Bulgària al 2007 no seran vint-i-dues les llengües oficials a la UE, sinó vint-i-tres perquè a partir del proper any també ho serà el gaèlic.

Davant el plurilingüisme de la UE, els efectes pràctics porten a que es parli –mai millor dit– del que se’n diuen “llengües ponts”, és a dir, les llengües més comunament emprades per treballar, que són principalment l’anglès, el francès i l’alemany, tot i que també s’utilitzen força l’espanyol i l’italià.

Cada llengua oficial compta amb la seva pròpia cabina de traducció a la sala de ple del Parlament Europeu. A cadascuna de les cabines hi ha quatre llocs de treballs i cada intèrpret domina, de mitjana, entre quatre i cinc idiomes oficials. Per una jornada de sessions es requereix fer tres torns, amb la qual cosa l’equip de traducció al ple d’un país està format per una dotzena de membres.

Quadre 2. Seqüència de traducció del lituà al txec.

Ton Oronitg va aportar una dada anecdòtica amb el cas maltès: la UE no compta amb intèrprets d’aquest idioma. Es calcula que a tot el món tan sols n’hi ha vuit traductors de maltès i quasi tots treballen a Nova York a les Nacions Unides. Després de la regularització salarial que va fer la UE, cap en va voler anar a treballar al Parlament. Les dades curioses del cas maltès no acaben aquí. A més, es produeix la paradoxal situació de què es necessiten més intèrprets de maltès que eurodiputats maltesos n’hi ha: cinc. Per acabar-ho d’adobar, dos dels diputats maltesos no parlen maltès.

A banda d’aquests temes, els assistents també van interessar-se per la creixent representativitat de la figura del president del Parlament Europeu, Josep Borrell, com també per altres assumptes com ara el control del frau intern a la pròpia UE amb l’Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OELF), a la qual qualsevol ciutadà pot adreçar-s’hi per exigir les comptes de la UE.

Com un degoteig van anar-se sumant els eurodiputats convocats a la taula que havia ocupat Ton Oronitg. Cinc dels vuit eurodiputats catalans al Parlament Europeu, amb representació de tots els partits catalans amb escons al Parlament de Catalunya a excepció del Partit Popular, van compartir taula i van exposar les seves tasques a la institució i van contestar les preguntes de la comitiva organitzada pel Consell Català del Moviment Europeu.

Trobada amb eurodiputats catalans

Maria Badia, Raimon Obiols, Ignaci Guardans, Bernat Joan, Raül Romeva

Parlament Europeu, 60 Rue Wiertz

Sala PHS OC41

La Torre de Babel

“El Parlament Europeu és babilònic”. Tan senzillament resumia Raimon Obiols, membre del Grup Socialista al Parlament Europeu, la principal idiosincràsia de la institució representativa dels ciutadans de la Unió. En aquest mateix sentit va recordar l’adagi d’Umberto Eco: “La llengua d’Europa és la traducció”. Emperò, l’ampliació a vint-i-cinc de 2004 ha consagrat l’hegemonia de la llengua de William Shakespeare.

Obiols va ser un dels cinc eurodiputats catalans que va intercanviar punts de vista amb el grup d’assistents, juntament amb la seva companya de partit Maria Badia (PSC), Ignaci Guardans (CiU), Bernat Joan (ERC) i Raül Romeva (ICV).

Va ser el republicà el primer en aparèixer i en encetar un debat que es va centrar en l’actual crisi que pateix la UE. Ignaci Guardans, el més pessimista dels cinc (ell s’autoqualificà com el “més realista”), assegurava: “Les coses estan molt malament. El projecte europeu està molt tocat. Però no s’enfonsarà perquè és un trasto enorme”. Segons el diputat convergent, “tot i que no tornarem als Estats-nació, el projecte està parat”. Raimon Obiols va coincidir en què aquesta “és la crisi més greu que ha viscut Europa des dels seus inicis”. No obstant, va entonar un to més tranquil·litzador recomanant “no caure en el pessimisme”.

Per la seva banda, Raül Romeva va obrir el ventall de qüestions que han provocat l’actual crisi europea i que sovint es redueix simplistament als *no al Tractat pel qual s’estableix una Constitució per Europa* per part de França i els Països Baixos: “No és només la crisi de la Constitució, sinó també de la política exterior, de la política energètica i de la directiva Bolkestein entre d’altres”. Maria Badia subratllava en aquest sentit que el tema en què “els ciutadans noten que falla més Europa és en política exterior”. Mentre que Bernat Joan va apuntar la necessitat de “fer front a la idea de que les institucions europees estan molt lluny de la gent i que no existeix voluntat d’apropament”.

En la línia marcada per Bernat Joan, el seu company al Grup dels Verds/Aliança Lliure Europea Raül Romeva reclamava la necessitat de que els mitjans catalans segueixin la feina dels seus diputats, tot i que en les decisions i accions que es prenguin no sempre “surti l’etiqueta Catalunya”. En aquest sentit, Raimon Obiols va oferir el punt de vista alternatiu al recomanar per informar-se sobre la UE “entrar en la *web dos*, en la blogosfera, més que no pas a les webs oficials”. Segons Obiols, “te n’assabentes de moltes més coses que no diuen les institucions i que tampoc difonen els mitjans de comunicació”.

Si la fotografia al vestíbul amb les banderes dels Estats membres és una foto de rigor, no ho és menys fotografiar-se amb els eurodiputats. Tot i que va costar arribar a un acord –al cap i a la fi estàvem al Parlament Europeu– sobre com situar-nos per la foto, finalment vam posar com si d'un equip de futbol es tractés. Seguidament va tenir lloc l'esperat *coffee break* per anar paint les diferents idees recollides al llarg de les xerrades i debats. Si bé, arribar al bar va ser com viure l'aventura del laberint del minotaure, ja que per anar d'una planta a una altra de l'edifici va ser necessari fer transbordament a diferents ascensors espargits pel Parlament. Després del breu esbarjo es varen reprendre les xerrades, ara amb una ponència sobre les relacions entre el Parlament Europeu i els Parlaments nacionals, a càrrec de Josep Maria Ribot.

“La cooperació interparlamentària a la UE: les relacions entre el Parlament Europeu i els Parlaments nacionals”

Josep Maria Ribot

Parlament Europeu, 60 Rue Wiertz

Sala PHS 4C95

Cooperació interparlamentària

L'evolució de les relacions entre el Parlament Europeu i els Parlaments nacionals dels Estats membres no ha estat pacífica. L'origen primer del Parlament Europeu és justament d'assemblees de parlamentaris nacionals i des del 1979 que és escollit per sufragi universal aquest ha procurat fer les mínimes concessions als Parlaments nacionals. No obstant, segons Josep Maria Ribot, “darrerament s'han incrementat les relacions entre el Parlament Europeu i els parlaments nacionals”. La cooperació interparlamentària a la UE es tracta d'una “iniciativa per tractar el dèficit democràtic”, i és que existeix la sensació de que les decisions les prenen els Governos unilateralment. “L'objectiu de la cooperació interparlamentària és que la UE no sigui només una cosa dels Governos, sinó també dels Parlaments nacionals, que representen a la ciutadania en la seva totalitat”, conclou Josep Maria Ribot.

La darrera aportació en aquest àmbit la va fer la Convenció Laeken, que va establir al tractat constitucional un mecanisme de participació més concret dels parlaments nacionals a l'elaboració de la legislació europea, segons el qual aquestos disposarien de la informació des del primer moment. Josep Maria Ribot sosté que donat l'augment del paper legislador del Parlament Europeu “ara es vol que els parlaments nacionals s'hi impliquin més en la fase prèvia de l'elaboració de la legislació europea”.

“A vegades els Parlaments nacionals han tingut la sensació de que el Parlament Europeu els donava lliçons sobre com havien de fer-se les polítiques europees, amb la qual cosa les relacions no han funcionat”, analitzava Josep Maria Ribot. D'entre les diverses

iniciatives dutes a terme, la Conferència dels òrgans especialitzats en assumptes comunitaris i europeus dels parlaments de la UE (COSAC) va ser instituïda per la Conferència dels Presidents de les Assemblees parlamentàries dels Països membres de la Comunitat europea, celebrada a Madrid al maig de 1989, amb l'objectiu de reforçar el paper dels Parlaments nacionals al procés comunitari, mitjançant reunions periòdiques dels organismes especialitzats en assumptes comunitaris.

Des de Niça s'ha procurat improvisar a favor d'uns mecanismes d'intercomunicació més fluïts. Aquest mes, segons Josep Maria Ribot, hauria de posar-se en marxa una plataforma interna dels parlaments d'intercanvi d'informació electrònica anomenada AIPEX.

Després d'aquests col·loquis al Parlament Europeu, la jornada va fer un gir cap a temes regionals i locals. La darrera jornada del matí va fer-se al Comitè de les Regions, on se'ns va explicar la funció d'aquesta institució comunitària de segona línia, i després de compartir dinar amb els eurodiputats Raül Romeva i Bernat Joan, vam escoltar les paraules de les representants del Patronat Català Pro Europa i de la Diputació de Barcelona a Brussel·les.

“Present i futur del Comitè de les Regions”

Inés Roseta, representant del Comitè de les Regions

Comitè de les Regions, Rue Belliard, 101

Sala 2253

La institució comunitària més local

El Comitè de les Regions (CdR) és un òrgan representatiu de les entitats regionals i locals a la UE que va entrar en funcionament al 1994, gràcies al Tractat de Maastricht. Es tracta d'una assemblea consultiva de la Unió Europea que vetlla per fer sentir la veu de les entitats regionals i locals europees al procés de presa de decisions comunitària.

Tot i que pugui considerar-se una institució europea de segona divisió, el CdR desenvolupa un rol important dins la UE ja que és la institució comunitària molt propera a la ciutadania. De fet, segons comentava Inés Roseta, “als seus inicis el CdR era vist per part del Parlament Europeu com una amenaça perquè tenia més representació amb la ciutadania que qualsevol eurodiputat”. Amb el pas dels anys ha desaparegut aquest recel per part del Parlament. També, tot i que el posicionament del CdR no sigui vinculant, és una qüestió a destacar que ha de ser consultat obligatòriament en les següents polítiques: cohesió econòmica i social, educació i joventut, cultura, salut pública, xarxes transeuropees, transport, ocupació, assumptes socials, medi ambient, fons social europeu i formació professional. Des de Niça (2001) el CdR també pot ser consultat pel Parlament Europeu, mentre que fins llavors només ho era per la Comissió.

A banda de les funcions ja esmentades, el CdR promou el que s'anomena “intercanvi de bones pràctiques”. Inés Roseta va il·lustrar-ho amb un exemple entre Portugal i la República Txeca. Recentment l'alcalde de Lisboa va recórrer al seu homòleg de Praga per un cas d'inundacions. Fa quatre anys la capital txeca havia patit un problema d'inundacions i es van emprar unes mesures que van resultar molt efectives. Per tal d'estalviar temps i esforços, l'alcalde lusità va aplicar aquestes mateixes tècniques que havien donat bon resultat en una situació similar també en una capital de país.

El CdR el componen representants regionals i locals, a proposta dels respectius Estats i per aprovació del Consell, per un mandat de quatre anys. Els membres s'organitzen per grups polítics i també per delegacions nacionals i participen en comissions temàtiques.

Quadre 3. Comissions en què s'organitza el CdR.

COTER	Comissió de Política de Cohesió Territorial
ECOS	Comissió de Política Econòmica i Social
DEVE	Comissió de Desenvolupament Sostenible
EDUC	Comissió de Cultura i Educació
CONST	Comissió d'Assumptes Constitucionals
RELEX	Comissió de Relacions Exteriors

Per part de Catalunya, els membres titulars al CdR són el president de la Generalitat, Pasqual Margall, i l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, mentre que Anna Terrón, secretària general del Patronat Català Pro Europa i Delegada del govern de la Generalitat a Brussel·les, és membre suplent.

“El paper de les regions a Europa”

Mireia Solé, adjunta a la Delegada del govern de la Generalitat a Brussel·les

Patronat Català Pro-Europa, Rue de la Loi, 227. 3ª planta

Sala d'actes del Patronat Català Pro-Europa a Brussel·les

Catalunya a Brussel·les

A banda de les seves oficines a Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, el Patronat Català Pro Europa disposa d'una cinquena seu a la capital europea, que és alhora la representació oficial del govern de la Generalitat a Brussel·les. La tasca a desenvolupar per aquesta institució és defensar els interessos de Catalunya davant les institucions comunitàries, i per això manté estretes relacions de col·laboració amb les diferents institucions i organismes de la Unió, així com també amb les representacions d'altres regions europees a Brussel·les i amb la Representació Permanent d'Espanya davant la Unió Europea. Tanmateix, el Patronat s'encarrega d'organitzar per aquelles entitats que hi estiguin interessades trobades amb els representats de les institucions europees, per tal d'obtenir informació de primera mà sobre l'evolució dels projectes legislatius de la UE i la seva aplicació pràctica.

Mireia Solé, adjunta a la Delegada del govern de la Generalitat a Brussel·les, comentava que, d'entre les institucions comunitàries, el Comitè de les Regions (CdR) és “el fòrum natural del Patronat”, tot i que només sigui un òrgan consultiu. Per tal d'exercir pressió amb més efectivitat, les regions recorren sovint al treball en xarxa. Una de les xarxes regionals més importants és la que van constituir al 1988 Catalunya, Baden-Württemberg, Llombardia i Rhône-Alpes, anomenada “Quatre Motors per Europa”. Aquesta és una xarxa que agrupa les regions “motores” en el sentit econòmic als seus corresponents països. També va destacar Mireia Solé el paper de REG-LEG, Moviment de Regions amb Poder Legislatiu, xarxa composta per 74 regions que va néixer el novembre de 2000 per tal de promoure un reforçament del paper de les regions “fortes” o amb competències legislatives de la UE.

Pel que fa a la defensa del català a les institucions europees, l'adjunta a la delegada del Govern a Brussel·les va reconèixer que al CdR es fa servir a “cada sessió sense cap problema”. Seguint aquesta tònica, des del Patronat esperen que pròximament el català es normalitzi a la resta d'institucions comunitàries. En aquest sentit i com a dada curiosa, Mireia Solé va destacar que el 40% de l'equip de traductors espanyols són catalans.

A banda de les tasques esmentades, el Patronat ofereix a la seva web un servei especialitzat d'informació gratuït a través del qual, mitjançant una butlleta de subscripció telemàtica, es poden triar entre més de cent cinquanta línies d'informació específica sobre les quals es vol rebre informació setmanalment.

“La participació dels ens locals a les polítiques comunitàries”

Blanca Soler, representant de l'oficina de la Diputació de Barcelona a Brussel·les

Diputació de Barcelona, Av. Des Arts, 3-4-5

Instal·lacions del Patronat Català Pro-Europa a Brussel·les

La UE des del món local

Actualment només trobem dues diputacions espanyoles a Brussel·les: la de Huelva i la de Barcelona. També hi va haver una d'Almeria, però va tancar per qüestions polítiques. La delegació de la Diputació de Barcelona a Brussel·les es va crear ara fa vuit anys i compta amb un planter de quatre membres: una delegada, una tècnica, un coordinador de la xarxa ACTE (Associació de Col·lectivitats Tèxtils Europees) i un coordinador de la xarxa Partenalia. Segons comentava Blanca Soler, representant de l'oficina de la Diputació, a la darrera ponència de la jornada de dijous, les delegacions locals i regionals a Brussel·les són una minsa minoria perquè tan sols el 4% “dels aproximadament 4.000 grups de pressió acreditats a la capital europea”.

Blanca va definir cinc línies de treball de l'oficina de la Diputació a Brussel·les. Per una banda s'encarrega del seguiment de les polítiques comunitàries a totes les seves institucions i vessants alternatives, com ara les xarxes municipalistes europees, i en difon la informació. Tanmateix, elabora programes formatius sobre diferents temes d'actualitat de la UE i de donar suport a aquelles institucions locals que per la seva banda estiguin organitzant algun curs en la recerca de ponents. També s'encarrega de les relacions institucionals entre la UE, la delegació de Catalunya, les ambaixades, les xarxes de la pròpia Diputació i les altres xarxes europees. Un altre aspecte important és que la Diputació actua directament o mitjançant alguna de les seves xarxes (Arc Llatí, Partenalia, etc.) com a lobby a les institucions europees. En tant que això, defensa els interessos de les corporacions locals davant les institucions comunitàries en la seva presa de decisions que afectin a l'àmbit local. Aquest rol de la Diputació és especialment rellevant ja que, segons Blanca Soler, “més del 70% de la legislació decidida a Brussel·les s'aplica a nivell local i regional”. Finalment, la Diputació dóna assessorament tècnic als ens locals que volen posar en marxa algun projecte europeu sobre com preparar-lo i ajuda als municipis a identificar les línies de finançament i a trobar altres socis europeus. En aquest mateix sentit, la Diputació informa dels programes que treu la Comissió i guia als sol·licitants en la seva sol·licitud.

No queden però gaires convocatòries obertes pel que resta de 2006, ja que la vista està posada en les perspectives financeres que comencen el proper any. Blanca Soler va destacar la importància de conèixer bé quines seran les noves convocatòries a partir de 2007 “per tal de situar-se a la línia de sortida”. Serà especialment rellevant perquè Catalunya possiblement es quedi totalment fora de les subvencions de la partida pels Fons de Cohesió i només pugui optar als diferents programes que proposi la Comissió.

SEGONA JORNADA

Aquesta segona i darrera jornada formativa a les institucions europees a Brussel·les va tenir lloc exclusivament a l'edifici de la Comissió. A diferència de la impressió causada pel Parlament Europeu, la Comissió recorda a una facultat universitària perquè les sales de reunions, més que això, semblen aules i als passadissos s'amunteguen diversos despatxos amb paperam penjat a les parets, com si de les llistes amb les qualificacions dels exàmens es tractés.

Sense gaire pausa entre cada xerrada, a la Comissió els temes que van tractar els diferents ponents van ser tres dels més de moda actualment: el pla de comunicació, la darrera ampliació a vint-i-cinc i les perspectives financeres 2007-2013.

“El pla de la comunicació”

Josep Coll i Carbó

Comissió Europea, Rue Van Maerlant, 1049

Sala VM18(-1/17)

Comunicar Unió Europea

“L'opinió pública té tendència a dir *no* quan se'ls hi pregunta sobre temes europeus”, assegurava Josep Coll i Carbó. Al cas de l'Estat espanyol, però, els vint anys com a membre de la Unió i que han acompanyat dues terceres parts de la història democràtica del país fa que la UE estigui arrelada. Tant és així que, segons comentava Josep Coll, a Espanya “hi ha una acceptació acrítica de la ciutadania sobre la UE. Però això no és el que volem. Es necessita que hi hagi un suport actiu i això és el que falla actualment”.

Per tal d'apropar la UE als ciutadans, la Comissió Europea va engegar l'any passat un pla de xoc anomenat *Pla D de democràcia, diàleg i debat*. La comissària sueca, Margot Wallström, una dels cinc vicepresidents de la institució i alhora responsable de les relacions institucionals i de l'estratègia de comunicació, va definir a la presentació d'aquest pla un doble objectiu: que les propostes de la UE siguin més explicades als ciutadans i que les administracions nacionals –en especial a nivell local i regional– assumeixin la seva responsabilitat al projecte de construcció europea. La motivació d'aquest segon objectiu ve perquè les administracions públiques més properes a la ciutadania, en tant que aquesta proximitat, tenen més capacitat d'influència sobre l'opinió pública que no pas Brussel·les. En aquesta línia, Josep Coll comentava que la defensa del projecte europeu cal fer-la des de la base –administracions més locals– cap amunt –institucions comunitàries–, ja que altrament es genera rebuig de la ciutadania al projecte.

Entre les diverses dificultats existents per comunicar UE, Josep Coll en va destacar tres com a més rellevants. Primerament, i com ja s'havia apuntat a ponències anteriors, la principal idiosincràsia de la UE, que és el multilingüisme, tot i que virtut cultural, constitueix un problema evident de comunicació. En segon lloc, es troben a faltar vehicles de comunicació a nivell continental: no existeix premsa europea. En aquest sentit Josep Coll va destacar el cinema com a el millor sistema de La UE va crear l'any 2000 el programa audiovisual Media amb el propòsit de crear un entorn favorable per al desenvolupament de la indústria europea de continguts cinematogràfics, audiovisuals i multimèdia, però en cap cas existeix ni un Hollywood ni un Bollywood europeu. Finalment, el darrer punt és una qüestió molt debatuda des de les darreres eleccions al Parlament Europeu i la baixa participació recollida: la carència de partits polítics europeus. “Encara raonem en termes dels nostres països”, reflexionava Josep Coll. I és que amb l'actual sistema que marquen els Tractats no existeix una oposició europea, ni hi ha una persona que tingui el poder de parlar en nom d'Europa.

“L’última ampliació de la Unió Europea”

Ricardo Pascual Bremón, cap de la unitat de coordinació de les negociacions de pre-adhesió

Comissió Europea, Rue Van Maerlant, 1049

Sala VM18(-1/17)

Romania i Bulgària, decisió a l’octubre

La darrera ampliació de 2004, que va suposar l’adhesió a la UE dels quinze de deu nous països, ha estat la més important políticament i quantitativament. La digestió d’aquesta no està essent fàcil, però, donat que fins fa dos anys es pot dir a mode generalitzat que les ampliacions havien estat fetes en grups de tres i per una separació entre elles d’uns deu anys¹.

Quadre 4. Ampliacions fins la UE-15.

1973	Regne Unit, Irlanda i Dinamarca
Dècada dels 80’	Grècia (1981) i Espanya i Portugal (1986)
1995	Finlàndia, Suècia i Àustria

Els francesos han senyalat aquesta multitudinària ampliació com la causa primera del *no* de la seva ciutadania al *Tractat pel qual s’estableix una constitució per Europa*. Per aquest motiu, a la darrera cimera dels caps d’Estat i de Govern dels Vint-i-cinc celebrada entre els dies 15 i 16 de juny a Brussel·les com a motiu de la clausura de la presidència semestral de la UE d’Àustria, França va voler condicionar les futures ampliacions a l’acceptació per l’opinió pública, és a dir, sotmetre-les a referèndum. La proposta francesa no va trobar suport per la resta de països, però aquesta conferència intergubernamental va reduir la marxa de cara a properes ampliacions al resoldre que cal una revisió de les condicions per a futures ampliacions d’acord amb la capacitat d’absorció de la UE.

Independentment d’això, els propers Estats que entraran a la UE són Romania i Bulgària al 2007 o al 2008. Aquest és el primer cop que es fixen dues dates possibles per a la incorporació dels països i cal recordar que ambdós formen part de l’última ampliació, ja que van començar el procés d’adhesió amb la resta que van entrar al 2004. Segons explicava Ricardo Pascual, cap de la unitat de coordinació de les negociacions de pre-adhesió, l’últim informe sobre la incorporació d’aquests dos països del sud-est d’Europa conclou que “la conclusió no és definitiva”. “Cal assegurar-se de que poden assumir el munt comunitari, per la qual cosa la Comissió ha volgut donar més temps als

¹ Al 1990 la reunificació d’Alemanya va constituir una ampliació de la Unió (la zona que pertanyia a l’antiga República Democràtica Alemanya) sense que augmentés el nombre d’Estats membres.

països en qüestió perquè avancin en aquest sentit. Es pot endarrerir l'adhesió només si la Comissió ho recomana al Consell. Si la Comissió no diu res, els països entren automàticament”, explicava Ricardo. L'octubre és la data final que s'ha marcat la Comissió per decidir sobre la data d'incorporació d'aquests països.

En aquests mesos que resten fins la tardor, Bulgària i Romania hauran de corregir alguns dèficits detectats a l'informe de “monotoring” o seguiment que fa aquesta institució. Concretament, caldrà que els dos governs treballin per esmenar els problemes que persisteixen en els àmbits de la lluita contra la corrupció i el crim organitzat, el control financer i la gestió administrativa dels fons comunitaris i l'agricultura i la seguretat alimentària. La Comissió ha avisat que en l'hipotètic cas de que un cop dins la UE algun d'aquests dos països no respecti les regles del mercat interior adoptarà mesures de salvaguarda. Així doncs, per exemple, si les subvencions de la Política Agrària Comuna (PAC) no s'apliquessin correctament la Comissió podria decidir suspendre aquest ajut.

De cara a altres futures ampliacions, la Comissió publicarà també a la tardor un informe sobre la capacitat d'absorció de nous Estats membres. D'altra banda, el passat 12 de juny Turquia i Croàcia van completar el primer dels trenta-cinc capítols sota negociació per la seva adhesió a la UE, tancant l'acord sobre investigació i ciència. En tant que aquest és considerat el més senzill de tots i donades les complicacions que hi van haver a l'hora de donar-li llum verda a Turquia, s'augura una negociació molt complicada en el cas del país euroasiàtic. La UE ha exigint reiteradament al Govern turc que compleixi el Protocol d'Ankara i, en conseqüència, que normalitzi les seves relacions amb Xipre si no vol posar en perill les seves negociacions d'adhesió. Aquestes, segons ha estimat la Comissió, poden durar al voltant de deu anys i va marcar com a possible data per començar a pactar l'adhesió l'any 2014, coincidint amb el canvi de pressupostos financers.

“Les perspectives financeres 2007 – 2013”

Johan Bendz, membre de la Direcció General del Pressupost

Comissió Europea, Rue Van Maerlant, 1049

Sala VM18(-1/17)

Toca ajustar-se el cinturó

Durant la presidència luxemburguesa de la UE al primer semestre de l'any passat el pro europeu Jean-Claude Juncker, cap de Govern de Luxemburg, no va aconseguir arribar a cap acord sobre les perspectives financeres de la UE. Va haver de ser el primer ministre britànic, Tony Blair, qui arranqués in extremis un acord financer pel proper període² del 2007 al 2013 el 17 de desembre de 2005. La no aprovació dels pressupostos hagués suposat l'auto-renovació per un any més amb les mateixes condicions del pressupost del període actual 2000-2006: 1,24% de la Renta Nacional Bruta (RNB).

Tot i que aquest mateix percentatge va ser el punt de partida que va proposar la Comissió Europea per iniciar les negociacions del que se'n dirà “Marc Financer 2007 – 2013”, la retallada que reflexa l'acord final és considerable: 1,045%. Es produeix la paradoxa de que la Unió a 25 tindrà un sostre pressupostari similar al que tenia la UE a deu membres, abans de l'entrada d'Espanya i Portugal (1986). És evident que ens trobem davant d'un pressupost escàs per les necessitats de la UE i especialment pels nous membres.

Les negociacions s'han portat a terme en una clara dinàmica nacional, en la qual s'ha parlat més del que es jugaven els Estats membres que no pas del que es jugava la UE en el seu conjunt. Si bé, cal destacar el crucial paper que va desenvolupar la cancellera alemanya, Angela Merkel. Davant la proposta britànica de l'1,03%, va plantejar un augment de 13.060 milions d'euros i situar el percentatge final en un 1,045%. Aquest petit però significat augment del pressupost va permetre el desbloqueig de les negociacions i és especialment rellevant ja que, donat que a la UE es contribueix proporcionalment a l'economia de cada país, Alemanya haurà de suportar un esforç pressupostari més gran al de la proposta britànica, d'aproximadament una cinquena part d'aquest 0,015% extra. Amb la qual cosa, es fa valer la màxima “Europa és quan tothom es posa d'acord i Alemanya paga”.

Del recent aprovat pressupost, tal i com va destacar Johan Bendz, membre de la Direcció General del Pressupost, “les dues grans partides continuaran sent la Política Agrària Comuna i els Fons Estructurals i de Cohesió. En aquest sentit, es produeix un

---

² Els pressupostos financers de la UE són plurianuals, actualment per un període de 7 anys.

substancial augment del pressupost dedicat a les polítiques estructurals i de cohesió, especialment després de la darrera ampliació”.

Pel que fa a Espanya, Johan Bendz va apuntar que s’estima que pateixi “una reducció dels diners procedents de la UE en un 40%”. Al cas concret de Catalunya la rebaixa serà encara més notòria (fins al 60%) perquè les regions espanyoles més desfavorides com Galícia, Extremadura, Andalusia o Castella-la Manxa es repartiran pràcticament la totalitat dels retallats fons de cohesió que rebí Espanya en els propers set anys. Amb tot, l’acord sobre el Marc Financer 2007-2013 ha de considerar-se un bon acord per Espanya, ja que per números li tocava convertir-se en contribuïdor net de la UE i durant aquest període encara mantindrà un balanç favorable, és a dir, rebrà més diners dels que n’aportarà.

Sergi Barrera Perea
sergio_barrera@mailpersonal.com